

FISKERIDIREKTORATET
HOVEDBIBLIOTEKET

1 - MARS 1990

ÅRSMELDING

**FISKERIRETTLEDEREN
I STEIGEN OG HAMARØY**

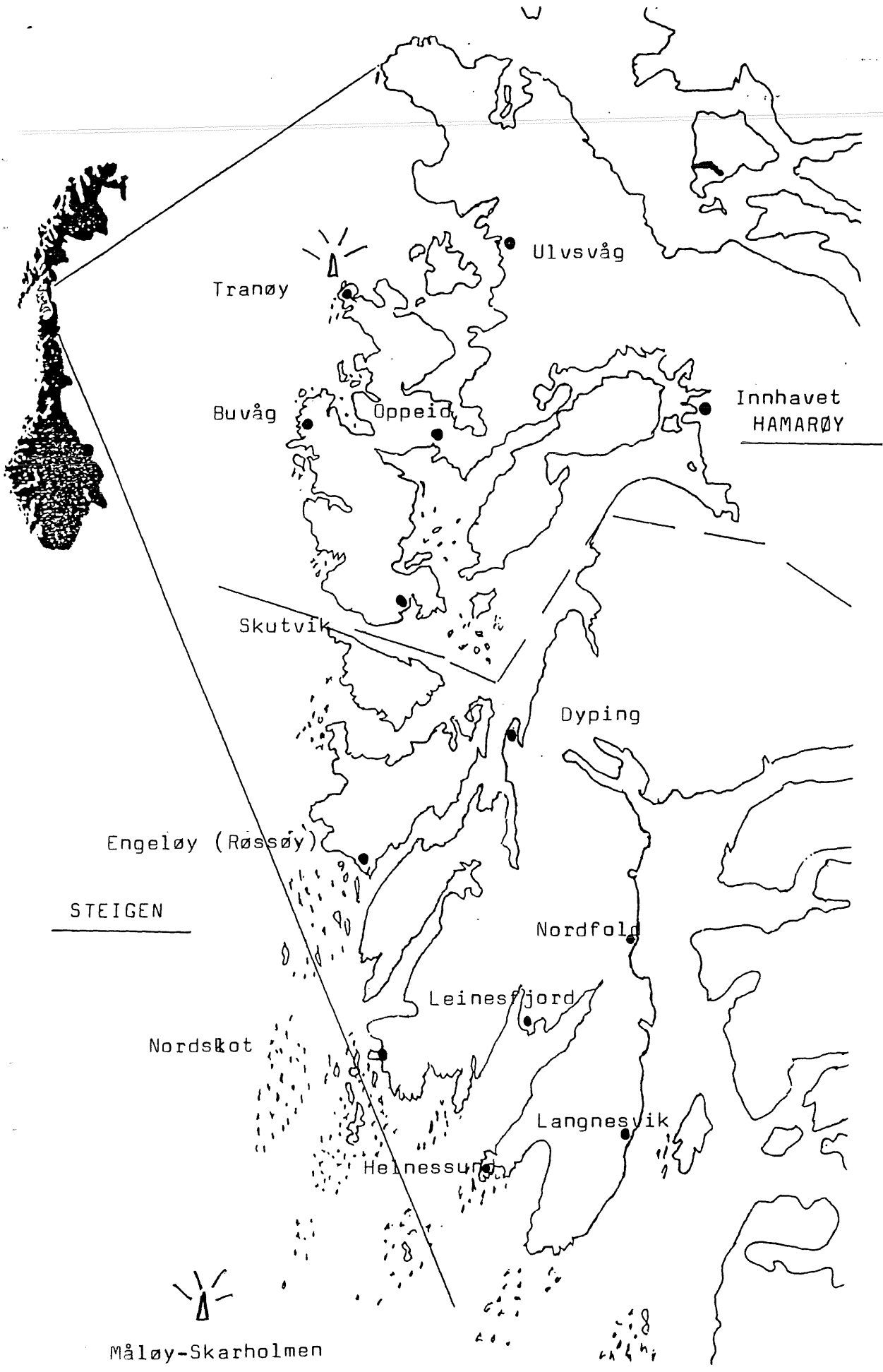
1988

En kommentar til debatten om lav arbeidsmoral i Norge.
Tegnet av Geir 12 år

4091/b 2655

Tranøy

Ulvsvåg

Buvåg

Oppeid

Innhavet
HAMARØY

Skutvik

Dyping

Engeløy (Rössøy)

STEIGEN

Nordfold

Leinesfjord

Nordskot

Langnesvik

Heinessund

Måløy-Skarholmen

KAPITEL 1 FISKERIKONTORETS VIRKSOMHET

1.1. Kontoret

Steigen kommune er fortsatt vertskommune for fiskerirettlederkontoret for Steigen og Hamarøy. Kontoret ligger i administrasjonshuset i Leinesfjord, 2. etasje. I forbindelse med at det ble etablert egen næringsetat i kommunen i 1988, har fiskerikontoret flyttet inn i et felles kontoravsnitt som består av næringssjef, fiskerirettleder, næringskonsulent (1/2 ST.) og kultursekretær. På andre side av korridoren ligger landbrukskontor, skoetat og teknisk etat. En har bevisst gått inn for å samle beslektede kontor i ett fellesskap i håp om at dette skal gi positive resultater i form av bedre samarbeid. Så langt er i hvert fall fiskerikontorets erfaringer positive.

Fiskerirettleder hadde i 1988 kontordag i Hamarøy hver 14. dag. Disse avvikles på et mindre kontor i Skutvik. Kontoret er utstyrt med skrivebord og telefon, og klarer seg til formålet. Erfaringene med kontordager i Hamarøy er delte. Besøktallet er beskjedent, og på grunn av tungvinte kommunikasjoner (ferge) blir ordningen i lengden både tidkrevende og dyr. I tillegg kommer ulempene med at kontoret er enmannsbetjent, og følgelig må hovedkontoret stenge når rettleder er i Hamarøy. Fiskerne i Hamarøy betjenes imidlertid i stor grad pr. telefon, en endring til færre kontordager her vil derfor neppe virke negativt overfor disse. For 1989 vurderer en derfor å redusere antall kontordager i Hamarøy til 1 gang pr. måned.

Hamarøy er nå godkjent som frikommune. Hvilke konsekvenser dette får for fiskerikontoret, er i skrivende stund ikke kjent.

1.2. Personalet

Fiskerikontoret for Steigen og Hamarøy er som nevnt enmannsbetjent. Ulempene med dette er først og fremst at kontoret må stenges når fiskerirettleder er i Hamarøy eller ute i felten, noe som selvsagt er en dårlig ordning med tanke på publikumsservice.

1.3. Viktige arbeidsoppgaver i 1988

Papirarbeid (eller forvaltningsmessige oppgaver, som det offisielt heter) la også i 1988 beslag på en vesentlig del av arbeidstiden på fiskerikontoret. Endel tiltaksrettede prosjekter ble det nå likevel tid til å engasjere seg i, de viktigste er :

* Havneutbygging : Fiskerihavn for Helnessund var i 1988 i en avgjørende fase. Det ble i den forbindelse avholdt flere møter

mellom Kystverket, fiskarlaget på stedet, bedriftene i området og kommunen. Fiskerirettleder har fungert dels som sekretær og dels som kontaktperson i saken.

I samarbeid med de lokale fiskarlagene og teknisk etat, utarbeidet fiskerirettleder søknad til Kystverket om tilskott til bygging av ismolo på Røssøy og på Nordskot. I skrivende stund (febr. 1989) er tilskottet innvilget, og den første kommunale bevilgningen er vedtatt på 1989-budsjettet. Arbeidene antas å starte opp våren 1989.

* Fiskeprisene . Råfisklagets prissystem om vinteren, med egne "Lofotpriser", har skapt mye misnøye blant fiskere og kjøpere i Steigen og Hamarøy. på grunn av tildels godt torskefiske på innlandet, har en god del av Lofotflåten driftet utenfor Steigen og Hamarøy om vinteren. Fangstene blir imidlertid bare i liten grad levert her, men istedet lagret i rommet i dagevis for så å bli levert i Lofoten til bedre pris, med Råfisklagets støtte. I tider da det er om å gjøre å framskaffe god kvalitet på produktene, er det all mulig grunn til å stille spørsmålstejn ved at det ikke reageres på dette. Saken er gjentatte ganger tatt opp av såvel fiskarlag som fiskerinemnda.

* Havbrukssaker : Steigen begynner etterhvert å bli en betydelig havbrukskommune, og også Hamarøy er kommet inn på banen de senere år. I samarbeid med næringssjefen i Steigen, ble det i 1988 tatt initiativ til å få etablert et nærmere samarbeid mellom utøverne i næringen. Det ble arrangert et temamøte, hvor også folk fra Høgskolesentret deltok. Møtet vil bli fulgt opp i begynnelsen av 1989 med et nytt møte. Da vil en også forsøke å få dannet en egen oppdretterforening for kommunen/regionen. Kontakt med forskningsmiljøene har vært et bevisst satsingsområde både for fiskerirettleder og næringsetaten i 1988.

* Rederiselskap : det ble i 1988 nedsatt et utvalg i kommunen som skulle utrede spørsmålet om å få dannet et eget rederiselskap/fiskeriselskap i Steigen. Fiskerirettleder er sekretær for utvalget.

* Kystsoneplanlegging : Fiskerirettleder har vært engasjert i spørsmålet om kystsoneplan for såvel Steigen som Hamarøy . I Steigen ble det oppnevnt et eget utvalg som skulle utrede konsekvensene av å opprette havnedistrikt i kommunen. Fiskerirettleder var utvalgets sekretær. Utvalgets innstilling ble lagt fram for formannskapet i september 1988.

* I samarbeid med den nystartede reiselivsforeningen i Steigen, har det vært arbeidet endel for å få til et samordnet tilbud for turister som ønsker å oppleve Steigens kystzone. Det arbeides for å få til en ordning der interesserte fiskere stiller sine båter (og seg selv) til disposisjon i ledige stunder.

1.7.A. Fiskerinemnda i Steigen

Knut Slettvoll	8090 Våg	leder
Tore Strømsnes	8082 Leines	n.leder
Hjalmar Andorsen	8090 Våg	
Judith Gylseth	8082 Leines	
Bodil Fredriksen	8090 Våg	
Varamedl.:		
Mogens Bredal	8080 Bogøy	
Knut Sivertsen	8083 Leinesfjord	
Inger Susæg	8090 Våg	
Agnar Hansen	8080 Bogøy	
Odd Rikardsen	8082 Leines	

1.7.B Fiskerinemnda i Hamarøy

Svein Jespersen	8260 Innhavet	leder
Liv Lund Skarvik	8276 Ulvsvåg	n.leder
Helge Normann	8294 Hamarøy	
Alf-Einar Øien	8294 Hamarøy	
Frode Willumsen	8290 Skutvik	
Varamedl.:		
Kurt Andreassen	8294 Hamarøy	
Arvid Kildahl	8260 Innhavet	
Birte Lykkegård	8294 Hamarøy	
Turid Gaarder	8294 Hamarøy	
Harald Bolsøy	8290 Skutvik	

Kommentar :

Hamarøy er nå godkjent som frikommune. I den forbindelse er det stadfestet egne vedtekter for næringsutvalget. I følge disse skal det nye hovedutvalget "overta den myndighet og de oppgaver som etter lov og forskrifter er tillagt fiskerinemnda i kommunen" I forskriftenes § 9 er det imidlertid tatt inn et punkt om at " det skal oppnevnes et utvalg for fiskerisaker på 3 medlemmer. utvalget skal være sammensatt i henhold til lov av 11. juni 1982 nr 42 om rettleidingstjenesten i fiskerieringen. Utvalget for fiskerisaker skal behandle følgende saker :

- uttalelser til Garantikassen vedrørende garantilott
 - føring av fiskermanntallet
 - vurdering og uttalelser angående søknader til Statens Fiskarbank
- Avgjørelser i slike saker kan ikke overprøves av næringsutvalget "

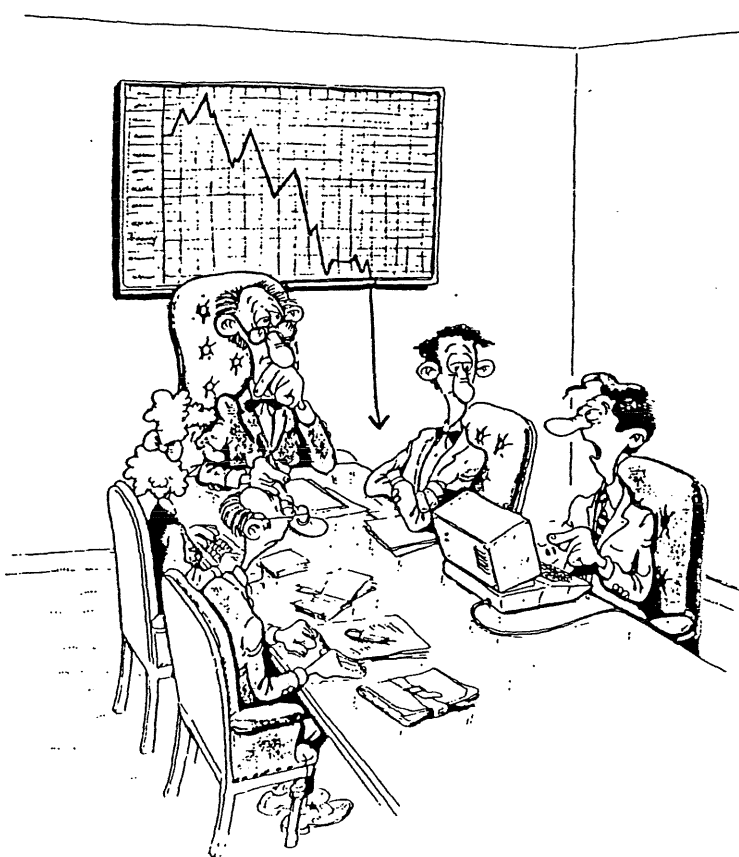
I skrivende stund er utvalget ikke oppnevnt .

1.8.A. Møter i fiskerinemnda Steigen

Steigen fiskerinemnd holdt i 1988 7 møter og behandlet 27 saker inkl. manntallssaker, mot 41 året før. Det er fortsatt en avventende holdning blant fiskerne, noe som gjenspeiler seg i lav investeringslyst.

1.8.B. Møter i fiskerinemnda Hamarøy

Hamarøy fiskerinemnd holdt i 1988 4 møter og behandlet 8 saker inkl. manntallssaker, mot 18 året før.

KAPITEL 2 SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN

2.1. Fiskermanntallet

Steigen :

Krets (mottak)	Blad A	blad B	Total	gj.sn.alder	
				blad A	blad B
Nordfold + stranda og fjordene	24	24	48	69 år	48 år
Leines og Leinesfjord	27	55	82	71 år	41 år
Nordskot	9	9	18	62 år	48 år
Engeløy	18	14	32	60 år	36 år
Dyping + Bogøy	16	10	26	66 år	50 år
SUM	94	112	206	67 år	44 år

Hamarøy :

Skutvik	12	6	18	65 år	49 år
Nordbygda	13	13	26	65 år	41 år
Innhavet/Finnøy	8	2	10	60 år	26 år
SUM	33	21	54	64 år	42 år

2.2. Sysselsetting i foredlingsleddet :

Det ble i 1988 utført 48 årsverk i foredlingsindustrien i Steigen, mot 53 året før. Nedgangen skyldes i hovedsak omlegging av produksjonen i Helnessund fra filetproduksjon til større satsning på sild.

I Hamarøy ble det i likhet med året før utført knapt 1 årsverk i forbindelse med drift av mottaksstasjon.

2.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringen

ÅRSVERK:	Steigen	Hamarøy
Matfisk laks	15	6
Settefisk laks	5	5
Marine arter	(0,5)	-
Skjell	-	(0,5)
SUM	20	11

Kommentar:

Det 5. matfiskanlegget kom i drift i Steigen i 1988. Oppdrettsnæringen begynner dermed å bli en betydelig faktor i kommunens næringsliv. Problemene i næringen nådde imidlertid også Steigen, og ett av matfiskanleggene gikk konkurs i 1988. Anlegget har fått nye lokale eiere, og drives videre på samme lokalitet.

Hamarøy har også hatt en positiv utvikling m.h.t havbruksnæringen, men også her har problemene meldt seg. Ett av settefiskanleggene gikk overende i 1988, men også dette er overtatt av nye lokale eiere. I Hamarøy er dessuten skjellnæringen kommet lengre enn i mange kommuner, og særlig i Sagfjorden er et skjelldyrkingsmiljø iferd med å bygge seg opp.

2.4. Avledet virksomhet :

I Steigen har en følgende servicebedrifter for fiskeflåten :
MECONOR A/S : nystartet mekanisk bedrift som overtok lokalene etter Helnessund Båtservice, som gikk konkurs. Slippen er rustet opp, og bedriften kan ta imot små og mellomstore båter til vedlikehold og reparasjoner.

HELNESSUND BØTERI A/S : Montering og reparasjon av fiskeredskaper og oppdrettsposer. Bedriften holder til i samme bygg som Meconor.

LØVØY MEK VERKSTED : Enmannsbedrift som driver en mindre slipp og verksted. Bedriften forhandler Sabb-motoren og driver service og montering av disse.

Aldersfordeling fiskefartøy Steigen

Lengde mtr	Antall fartøy				Byggeår							
	1/1	Avgang	Tilgang	31.12	Før 29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-	-80	Etter 80
0-4,9	39	4	1	36	0	0	0	4	10		16	6
5-9,9	130	9	8	129	1	2	5	12	36		48	25
10-14,9	14	0	0	14	2	3	2	0	1		4	2
15-19,9	4	0	0	4	0	0	0	2	1		0	1
20-29,9	0	0	0	0								
over 30	0	0	0	0								
TOTAL	187	13	9	183	3	5	7	18	48		68	34

KAPITEL 3 FISKEFLATEN

3.1. Merkerregisterdata (se eget ark)

3.2. Distriktsvis fordeling av fiskeflåten.

Steigen :

Krets	småbåter m/ub.motor	5-9.9m	10-14.9m	15-19.9m	20-29,9m	over 30m
Nordfold m.m	33	20	5	0	0	0
Leines/L.fjord	29	23	5	2	0	0
Nordskot	2	14	0	0	0	0
Engeløy	12	15	1	1	0	0
Dyping m.m.	10	18	1	0	0	0
SUM	86	90	12	3	0	0

Hamarøy :

Skutvik	8	10	2	0	0	0
Nordbygda	5	8	1	0	0	0
Innhavet/Finnøy	6	2	0	0	0	0
SUM	19	20	3	0	0	0

Kommentar til tabellene :

Merkerregistrene er ajourført pr. 31.12.88 i.h.t. fiskermanntallet. tabellene viser derfor det reelle flåtebildet, hvor sjarker opptil 35 fot fortsatt er den dominerende type. I Helnessund-området finnes det fortsatt endel mellomstore båter, selvom det er blitt færre av dem også her.

3.3. Konsesjoner i fiske :

Steigen og Hamarøy har en konsesjon for kvalfangst hver, men disse er i realiteten uten verdi idag. Flåten driver derfor konsesjonsfritt fiske i de nære områder med garn, line, juksa, snurpenot og snurrevad. Ett fartøy driver reketraling. I likhet med 1987, var det ganske bra vintertorskefiske i Steigen og Hamarøy, men også i år ble store deler av kvantumet tatt opp av fremmedbåter og levert utenfor kommunens grenser.

KAPITEL 4 FOREDLINGSLEDDET

4.1. Fiskebedrifter

Mottaksstrukturen i Nord Salten er bygget opp omkring Brødr. Aasjords anlegg i Helnessund, med flere mottaksstasjoner spredt i distriktet. Stasjonene drives som selvstendige økonomiske enheter, og får sine inntekter i hovedsak via pakketilskott fra Norges Råfisklag. Dette ble redusert fra kr 1.10 til kr 1,00, noe som gjorde stort utslag i en fra før stram økonomi for stasjonene. Steigen kommune har betalt inn til det nye fondet for mottaksstasjoner, med håp om at fondet i neste omgang skal komme stasjonene tilgode.

4.2. Ilandført kvantum (tonn)

Steigen :

Fiskeslag	1988	1987	1986	1985
Torsk	930	766	424	395
Hyse	41	81	103	51
Sei	287	472	342	533
Lange/brosme	73	82	103	75
Uer	108	197	211	240
Annet	121	55	61	75
SUM I	1560	1653	1244	1369
Makrell	7	7	20	108
Sild	2278	2025	1052	893
SUM II	2285	2032	1072	1001
SUM I + II	3845	3685	2316	2370

Hamarøy :

Torsk	100	124	27	19
Hyse	4	5	7	-
Sei	33	37	21	13
Lange/brosme	6	18	45	35
Uer	7	10	13	13
Annet	2	7	14	10
SUM	152	201	127	90

KAPITEL 5 FISKEOPPDRETT / AKVAKULTUR

5.1. Oppdrettsdata 8 konsesjoner)

	STEIGEN	HAMARØY
Antall matfiskkonsesjoner (laks)	5	2
Totalt konsesjonsvolum	40 000 m3	16 000 m3
Antall settefiskkons.	2	2
Totalt konsesjonsvolum	1,3 mill stk	1,3 mill stk
Antall marine fiskeoppdrett	1	
Totalt konsesjonsvolum	1 000 m3	
Antall skjellanlegg	1	3

Merknader :

Matfiskanleggenes søker nå utvidelse fra 8 000 til 12 000 m3 volum. Tabellen viser de anlegg som er i drift idag. I tillegg er det gitt endel konsesjoner på skjell og på marine fiskeslag , som ikke er tatt i bruk. I Steigen er det også en settefiskkonsesjon som ikke er benyttet.

KAPITEL 7 TILTAKSPLANER

STEIGEN

Havneutbygging :

Utbygging av Helnessund fiskerihavn står nå for tur, med planlagt oppstart i 1990. Hvilket alternativ for mololøsning som blir valgt, er ennå ikke avgjort i Kystdirektoratet.

Ellers har kommunen fått tilskott (50%) til bygging av ismoloer på Røssøy og Nordskot, arbeidene antas å starte opp i 1989. De lokale fiskerlagene har krevd oppmudring av både Nordfold havn og Langnesvik havn. Kravene er oversendt Kystverket. Videre har Steigen Distriktsfiskerlag fremmet krav om skjerming av fiskemottaket (kaia) i Dyping.

Fiskebrukene :

Hovedanlegg	: Brødr. Aasjord A/S ,	Helnessund
Datterselskap	: Follafisk A/S	Langnesvik
Mottaksstasjoner	: Nordskot Utbyggingsselskap A/S	Nordskot
	Engeløy Fiskemottak A/L	Røssøy
	Dyping Fiskemottak A/L	Dyping
	Aasjord & Co	Skutvik
Mottaksstasjoner utenfor distr.	: Styrkesnes , Sørfold kommune	
	Kjerringøy , Bodø	"

Alle stasjonene har vært i drift i 1988. på grunn av lite kvantum og lav inntjening pr. kg, sliter de aller fleste med svak økonomi. At disse stasjonene kan opprettholdes er imidlertid uhyre viktig, da hele næringen i området er avhengig av at dette systemet virker.

Service :

De eksisterende servicebedriftene er omtalt tidligere i årsmeldingen. Ellers kan det bemerkes at det nå er etablert 2 regnskapskontor i kommunen, som begge tilbyr sine tjenester til fiskerinæringen. Fra og med iår er det som kjent innført full regnskapsplikt også for fiskere.

Havbruk :

Hamarøys største utviklingsmulighet på havbrukssektoren ligger nok i skjellnæringen. Kommunen har fått etablert et skjellmiljø, særlig i Sagfjorden, og har også dyktige ressurspersoner på dette området.

På oppdrettssiden er tilgangen på egnede lokaliter en begrensende faktor.

Både i Steigen og Hamarøy arbeides det med planer om å få etablert et slakteanlegg for oppdrettslaks. Skal et slikt anlegg være liv laga, må det samarbeides mellom flere oppdrettere over kommunegrensene. Til nå har dette vært vanskelig å få istand. For fiskerirettleder, som skal betjene begge kommunene, er det umulig å gå inn i denne problematikken og gjøre en innsats så lenge partene ikke kan enes om ett anlegg, og stedsvalget for dette. Det som er gjort, er å forsøke å få oppdretterne til å samarbeide på et bredt faglig grunnlag, gjennom et eget oppdretterlag. En håper at et slikt lokalt lag skal være etablert i 1989.